

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

Factors related to Information and Communication Technology Behaviors of Nursing Student, Royal Thai Navy College of Nursing

นาวาตรีหญิง ดร.พ.ว.สุปราณี พลชนะ* นักเรียนพยาบาลศาสตร์ นันทกาญจน์ หาญพรม และคณะ**
LCDR Supranee Pholtana, R.N., Ph.D.,* Nantakarn Hanprom and others**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และ 2) แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ค่าความเที่ยง = 0.89) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไคสแควร์ และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.40$)
2. ระดับชั้นปีและเกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นักเรียนพยาบาล

* อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ศูนย์วิทยาการ กรมแพทย์ทหารเรือ

** นักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ศูนย์วิทยาการ กรมแพทย์ทหารเรือ

Abstract

The purposes of this descriptive research were to 1) study the information and communication technology behaviors and 2) study factors related to information and communication technology behaviors of nursing student, Royal Thai Navy College of Nursing. The samples were 155 in year 1st - 4th nursing students of The Royal Thai Navy College of Nursing in academic year 2016. The research instruments included 1) demographic data questionnaires and 2) information and communication technology behaviors questionnaires (reliability = 0.89). The data were analyzed by using frequencies, percentage, mean, standard deviation. Correlations were analyzed using Chi-square test and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research findings found that:

1. Information and communication technology behaviors of nursing student, Royal Thai Navy College of Nursing as a whole was at a high level ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.40$).
2. The year level of the study and cumulative GPA were statistically significant relating to information and communication technology behaviors of nursing student, Royal Thai Navy College of Nursing at $p < .05$.

Keywords : information and communication technology behavior, nursing student

ความเป็นมาและ ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เกือบทุกช่วงวัยทั้งในด้านการเมืองและการปกครอง การศึกษา การทำงานของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน การแพทย์และสาธารณสุข การพาณิชย์ธุรกิจ การคมนาคมและความบันเทิง เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ช่วยให้มนุษย์เข้าถึงแหล่งความรู้และแหล่งข้อมูลที่หลากหลายได้อย่างรวดเร็ว มนุษย์จึงนับว่าเป็นตัวจักรสำคัญในการนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับการเผยแพร่ผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประกอบการคิด การตัดสินใจและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางสังคม ตลอดจนนำองค์ความรู้ที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาประเทศและองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือทางการศึกษาที่นำมาใช้ในการปฏิรูปวิธีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาอีกทางหนึ่ง¹ สถาบันการศึกษาถือเป็นสถาบันหลักที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และในปัจจุบันสถาบันการศึกษาทุกระดับให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา เพราะถือว่าเป็นเครื่องมือสำหรับเตรียมความพร้อมและส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสถาบันการศึกษาพยาบาลได้เริ่มปฏิรูปแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มี

คุณลักษณะหรือทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 คือ การเรียนรู้ 3R x 7C 3R คือ อ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็น 7C ได้แก่ ทักษะด้านการคิด อย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า นักศึกษาในระดับปริญญาตรีมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก³⁻⁶ ซึ่งให้เห็นว่าสถาบันการศึกษาควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบเรือ เป็นสถานบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีภารกิจหลักในการผลิตบัณฑิตสาขาพยาบาลศาสตร์ ให้เป็นไปตามความต้องการของกรมแพทย์ทหารเรือที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความสามารถในการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงาน การจัดการความรู้และการบริการด้านสุขภาพ ในปัจจุบันวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบเรือมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยใช้วิธีการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเข้ามาใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนพยาบาลศาสตร์ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา⁷ และมีทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสารเป็นทักษะหนึ่งที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคไทยแลนด์ 4.0 อย่างยิ่ง เพราะพยาบาลเป็นกลุ่มอาชีพหนึ่งที่ต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการงานสารสนเทศทางการพยาบาล เพื่อการพัฒนาคุณภาพการพยาบาล ตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูล การวางแผนการพยาบาล การตรวจรักษา การให้บริการแก่ประชาชน⁸ รวมทั้งนำมาใช้ในการบริหารงานภายในองค์กรเพื่อพัฒนามาตรฐานการดูแลผู้ป่วย ครอบคลุมและชุมชนให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังถูกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและผลงานทางวิชาการที่มีประโยชน์ต่อวิชาชีพพยาบาลอีกด้วย ดังนั้นสถาบันการศึกษาพยาบาลควรเตรียมความพร้อมของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ให้มีทั้งความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในวิชาชีพพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่าการศึกษเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาต่างๆ จำนวนมาก³⁻⁶ ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ⁵ และการศึกษาเปรียบเทียบ^{3,4,6} มีการศึกษาในกลุ่มนักเรียนพยาบาลศาสตร์ค่อนข้างน้อย ซึ่งพบการศึกษาเฉพาะในนักเรียนพยาบาลศาสตร์สังกัดกระทรวงสาธารณสุข⁹ และสังกัดเอกชน¹⁰ แต่ยังไม่มีการศึกษาในนักเรียนพยาบาลศาสตร์ สังกัดกระทรวงกลาโหม และยังไม่พบการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเลือกศึกษาเฉพาะตัวแปรเกรดเฉลี่ยสะสม^{10,11} เนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีความ

สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา และตัวแปรระดับชั้นปี ซึ่งตามแนวคิดของบลูมเชื่อว่า เมื่อมนุษย์ได้รับการศึกษาหรือรับการอบรมแล้ว จะมีการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมหลังจากเกิดการเรียนรู้แล้ว จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาลที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ อันจะนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

สมมติฐานการวิจัย

ระดับชั้นปีและเกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 254 คน

ขอบเขตเนื้อหาของตัวแปรหลักที่ศึกษา คือ พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามแนวคิดในงานวิจัยของ ชาญ กลิ่นซ้อน³ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ด้านช่วงเวลาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) ด้านจุดมุ่งหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4) ด้านประเภทสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ใช้ และ 5) ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม และพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมหรือการปฏิบัติของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อนำข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการเรียนหรือเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน หรือระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ผู้สอน ผู้วิจัยประเมินโดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พัฒนาและดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ ชาญ กลิ่นซ้อน³ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง บริเวณพื้นที่ภายในอาคารเรียนและบริเวณหอพักที่นักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1.2 ด้านช่วงเวลาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง ช่วงเวลาที่นักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1.3 ด้านจุดมุ่งหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง จุดมุ่งหมายที่นักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลด้านการเรียน ข้อมูลบันเทิง ข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์ในสังคมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1.4 ด้านประเภทสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ใช้ หมายถึง สื่อประเภทต่างๆ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลออนไลน์ บทเรียนผ่านเว็บ สื่อมัลติมีเดีย คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เทปวีดิทัศน์ และเทปบันทึกเสียงที่นักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ใช้ในการเรียนหรือเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน หรือระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ผู้สอน

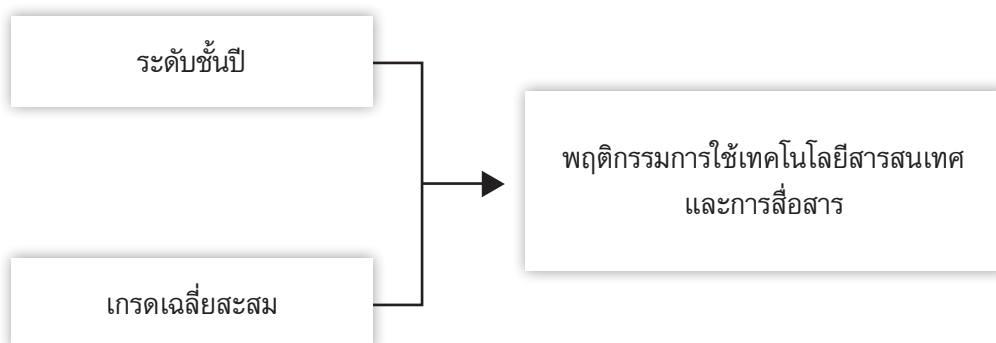
1.5 ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือในการเรียนหรือเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน หรือระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ผู้สอน

2. ระดับชั้นปี หมายถึง ระดับชั้นปีของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน

3. เกณฑ์เฉลี่ยสะสม หมายถึง ผลการเรียนของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 - 4 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยใช้เกณฑ์เฉลี่ยสะสมของปีการศึกษา 2558 ส่วนนักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ใช้เกณฑ์เฉลี่ยของการศึกษาในมัธยมศึกษาปีที่ 6

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดจากการทบทวนงานวิจัยของชาญ กลิ่นซ้อน³ ซึ่งพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ด้านช่วงเวลาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) ด้านจุดมุ่งหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4) ด้านประเภทสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ใช้ และ 5) ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 254 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 155 คน โดยผู้วิจัยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane)¹² ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นปี โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Proportion stratified random sampling)^{13,14} ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นปี รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ชั้นปี	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	80	48
2	59	36
3	55	34
4	60	37
รวม	254	155

หลังจากนั้นผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างนักเรียนพยาบาลศาสตร์แต่ละชั้นปีโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากแบบไม่แทนที่ (Sampling without replacement)¹³

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามจากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา ข้อคำถามมีจำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม การมีเครื่องคอมพิวเตอร์ของตนเอง มาใช้ในหอพัก ความถี่ในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา และความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และเติมคำในช่องว่าง

2. แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้วิจัยพัฒนาและดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ ชาญ กลิ่นซ้อน³ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 โดยผู้วิจัยปรับข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการและบริบทของประชากรที่ศึกษา จากข้อคำถามจำนวน 38 ข้อ เหลือข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 36 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) ด้านช่วงเวลาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) ด้านจุดมุ่งหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4) ด้านประเภทสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ใช้ และ 5) ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีเกณฑ์ในการตอบ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยให้คะแนน 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ

ผู้วิจัยแปลผลคะแนน^{3,13} ดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึง นักเรียนพยาบาลศาสตร์มีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง นักเรียนพยาบาลศาสตร์มีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง นักเรียนพยาบาลศาสตร์มีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง นักเรียนพยาบาลศาสตร์มีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึง นักเรียนพยาบาลศาสตร์มีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการพยาบาล การศึกษา และมีความรู้ด้านการวิจัย จำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 - 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของกรมแพทยทหารเรือ เอกสารรับรองเลขที่ COA-NMD-REC037/59 หลังจากนั้นผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือเพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูล ผู้วิจัยประสานฝ่ายวิจัยและแผนพัฒนา วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือและกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยก่อนให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม ผู้วิจัยอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม ใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 30 นาที และรอรับแบบสอบถามคืน หลังจากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบอีกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่นำมาใช้ภายในหอพัก ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา และความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square) และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักเรียนพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 31.00 รองลงมา คือ นักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 23.90 นักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 23.20 และนักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 21.90 ตามลำดับ มีเกรดเฉลี่ยสะสมโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 (เกรดเฉลี่ยสะสมต่ำสุด = 2.56 สูงสุด = 3.98) นักเรียนพยาบาลศาสตร์ส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่นำมาใช้ภายในหอพัก คิดเป็นร้อยละ 99.35 โดยนักเรียนพยาบาลศาสตร์มีความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา ทุกวันหรือเกือบทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 52.90 และมีความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูลทุกวันหรือเกือบทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 91.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

นักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.40$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจุดมุ่งหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.49$) รองลงมา คือ ด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.74$, $SD = 0.70$) และด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.40$) ตามลำดับ ส่วนด้านประเภทสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ใช้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.00$, $SD = 0.61$) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ จำแนกตามรายด้าน (n = 155)

พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	$\bar{X}$	SD	ระดับ
- ด้านสถานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	3.74	0.70	มาก
- ด้านช่วงเวลาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	3.31	0.69	ปานกลาง
- ด้านจุดมุ่งหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.02	0.49	มาก
- ด้านประเภทสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ใช้	3.00	0.61	ปานกลาง
- ด้านการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	3.60	0.40	มาก
รวม	3.59	0.40	มาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square) พบว่า ระดับชั้นปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นปีกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (n = 155)

ระดับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร								
ระดับชั้นปี	ปานกลาง		มาก		รวม		X ²	p-value
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
1	32	20.60	16	10.30	48	31.00	24.282	.000*
2	10	6.50	26	16.80	36	23.20		
3	8	5.20	26	16.80	34	21.90		
4	9	5.80	28	18.10	37	23.90		
รวม	59	38.10	96	61.90	155	100.00		

* $p < .05$

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างเกรดเฉลี่ยสะสมกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.43, p < .05$) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างเกรดเฉลี่ยสะสมกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (n = 155)

ตัวแปร	r	p-value
เกรดเฉลี่ยสะสม	-.43*	.00

*p < .05

การอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ พบว่า นักเรียนพยาบาลศาสตร์มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.40$) สอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงกมล โพธิ์นาค⁵ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 2.17$) เนื่องจากในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เปลี่ยนจากการเรียนแบบ Passive Learning ที่มีอาจารย์เป็นผู้บรรยายถ่ายทอดความรู้ นักเรียนเป็นผู้รับฟังหรือจากการที่ผู้เรียนอ่านเนื้อหาจากหนังสือและตำราเพียงอย่างเดียว มาเป็นการเรียนแบบเชิงรุก (Active Learning) ที่ส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน ลงมือปฏิบัติ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง² เช่น การสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) การสอนแบบโครงงาน (Project Based Learning) การสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐาน (Research Based Learning) และการเรียนรู้จากสภาพการจริง (Authentic learning) เป็นต้น จึงทำให้นักเรียนพยาบาลศาสตร์เกิดความตื่นตัวในการที่จะเข้าไปใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา รวมทั้งสถาบันการศึกษามีการสนับสนุนปัจจัยเกื้อหนุนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ห้องเรียนอัจฉริยะ Smart Classroom ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ระบบฐานข้อมูลในอินเทอร์เน็ตที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเรียนและในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและตอบสนองต่อการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ซึ่งนับได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นช่องทางที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ที่เป็นดิจิทัลได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านจุดมุ่งหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรืออยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.49$) แสดงให้เห็นว่านักเรียนพยาบาลศาสตร์มีจุดมุ่งหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสารเพื่อการสืบค้นข้อมูลการเรียนรู้ ข้อมูลบันเทิง ข้อมูลข่าวสารและสถานการณ์ในสังคม เป็นไปทิศทางเดียวกับการศึกษาของ เพ็ญพณ พ่วงแพ¹⁵ พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านความบันเทิงมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการศึกษาและด้านการติดต่อสื่อสาร ใกล้เคียงกับการศึกษาของ ดวงกมล โพธิ์นาค⁵ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือมีจุดมุ่งหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์ เพื่อนและญาติ รวมทั้งยังใช้เพื่อความบันเทิงและการศึกษาหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ และสอดคล้องกับการศึกษาของ เขมิกา กลิ่นเกษร⁴ พบว่า นักศึกษาคณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อความบันเทิง การสร้างเครือข่ายสังคมและการรับข้อมูลข่าวสารและเหตุการณ์ต่างๆ ในขณะที่ด้านประเภทสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ใช้อยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.00$, $SD = 0.61$) แสดงให้เห็นว่านักเรียนพยาบาลศาสตร์มีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ บทเรียนผ่านเว็บ สื่อมัลติมีเดีย คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เทปวีดิทัศน์และเทปบันทึกเสียงในการเรียนในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งในการศึกษาของ ดวงใจ วงษ์เศษ¹⁶ พบว่า ถึงแม้ว่าเทคโนโลยีทำให้เข้าถึงสารสนเทศรวดเร็ว แต่พฤติกรรมการแสวงหาและใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีชั้น มหาวิทยาลัยนานาชาติ เอเชีย-แปซิฟิกยังคงเลือกใช้หนังสือ วารสารและการปรึกษาผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์โดยตรง ซึ่งเห็นว่าห้องสมุดยังเป็นแหล่งสารสนเทศที่นิยมของทั้งอาจารย์และนักศึกษาเช่นกัน

2. จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก พบว่า ระดับชั้นปีและเกรดเฉลี่ยสะสมเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ระดับชั้นปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของ จิรภัทร เริ่มศรี พบว่า ชั้นปีของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เพชบุ๊กด้านการศึกษาและด้านกิจกรรม อธิบายได้ว่านักเรียนพยาบาลศาสตร์ที่มีระดับชั้นปีที่สูงขึ้นจะมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมากขึ้นด้วย¹⁷ เนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกมีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ในแต่ละชั้นปีให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยนักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้พื้นฐานทั่วไปที่เกี่ยวกับศาสตร์ทางการพยาบาล ส่วนนักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้พื้นฐานวิชาชีพการพยาบาล ซึ่งการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นการเรียนภาคทฤษฎีและภาคทดลอง ดังนั้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายหรือการทบทวนความรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ เพื่อให้นักเรียนพยาบาลศาสตร์สามารถนำความรู้ด้านการพยาบาลและศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ ดังนั้นนักเรียน

พยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 จึงมีประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริงบนหอผู้ป่วยมากกว่าการเรียนรู้จากการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และนักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 มุ่งเน้นการบูรณาการความรู้เชิงวิชาชีพ การพัฒนาทักษะเชิงวิชาการและการเตรียมความพร้อมสู่วิชาชีพพยาบาล จึงทำให้นักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 มีพฤติกรรมจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเข้าถึงองค์ความรู้ที่น่าเชื่อถือและเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการความรู้และการสร้างสรรค์องค์ความรู้ทางการพยาบาล จากจุดเน้นเพื่อการพัฒนาความรู้และทักษะทางปัญญาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ในแต่ละชั้นปี จึงส่งผลทำให้นักเรียนพยาบาลศาสตร์แต่ละชั้นปีมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา ประกอบกับนักเรียนพยาบาลศาสตร์ส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่นำมาใช้ในหอพัก คิดเป็นร้อยละ 99.35 จึงทำให้นักเรียนพยาบาลศาสตร์มีความสะดวกต่อการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง รวมทั้งวิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพให้บริการทั้งภายในบริเวณอาคารเรียนและบริเวณหอพัก จึงทำให้นักเรียนพยาบาลศาสตร์เกิดความสะดวกต่อการเข้าใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ มากกว่าที่จะเลือกใช้สื่อการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ

เกรตเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.43$) อธิบายได้ว่า นักเรียนพยาบาลศาสตร์ที่มีเกรตเฉลี่ยสะสมสูง มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารน้อยส่วนนักเรียนพยาบาลศาสตร์ที่มีเกรตเฉลี่ยสะสมต่ำ มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาก ซึ่งจากการศึกษาของ สุกัญญา ชวาลินธุ์, เจนรบ พลเดช¹⁰ พบว่า นักเรียนพยาบาลศาสตร์ที่มีการเสพติดสื่อสังคมออนไลน์ มีผลการเรียนในระดับต่ำถึงปานกลาง นั้นแสดงให้เห็นว่านักเรียนพยาบาลศาสตร์ที่มีผลการเรียนต่ำอาจจะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรมอื่นๆ เช่น ความบันเทิง สนทนา เล่นเกม มากกว่าใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน แต่จากการศึกษาของ ธัญธัช วิภาติภูมิประเทศ¹¹ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจ-บัณฑิตย ที่ใช้สมาร์ตโฟนในชั้นเรียนเพื่อค้นหาเนื้อหาที่ไม่เข้าใจเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการใช้สมาร์ตโฟนในชั้นเรียนเพื่อกิจกรรมทางวิชาการมีส่วนช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้มากขึ้น จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีผลการเรียนที่ดี สอดคล้องกับการศึกษาของ ปิยะธิดา สมบูรณ์ธนากร, วิษณุวัชณ์ เขาวนิรนาท, สุภาพ กัญญาคำ¹⁸ พบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยการอาชีพพลวงแดนดิน ที่เรียนด้วยรูปแบบการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนปกติในชั้นเรียน ถึงแม้ว่าการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเรียนการสอนจะทำให้ให้นักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ในระดับมาก¹⁹ แต่จากการศึกษาของ อภิญา อิงอาจ, นิสาชล รัตนสาชล, ณัฐสรวพร ทองเนียนวล²⁰ พบว่า นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในระดับค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย^{1,21}

จะเห็นได้ว่าผู้สอนเป็นตัวจักรสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้แก่ผู้เรียน ซึ่งนับได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างรวดเร็วในยุคไทยแลนด์ 4.0 และเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านประสิทธิภาพเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และระดับชั้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นอาจารย์พยาบาลควรพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศให้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาและเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียนพยาบาลศาสตร์แต่ละชั้นปี เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้ (Induction Module) หรือการเรียนการสอนแบบ e-learning หรือบทเรียนสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์การสอน (Computer Instruction Package) เป็นต้น

2. ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านจุดมุ่งหมายในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศอยู่ในระดับมากและเกิดผลสัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นอาจารย์พยาบาลควรติดตามผลการเรียนในรายวิชาที่มีการส่งเสริมพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในกลุ่มนักเรียนพยาบาลศาสตร์ที่มีผลการเรียนต่ำอย่างต่อเนื่อง และควรพัฒนาโปรแกรมการกำกับตนเองในการเรียน เพื่อการส่งเสริมศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองแก่นักเรียนพยาบาลศาสตร์ที่มีผลการเรียนต่ำต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนพยาบาลศาสตร์ เช่น รูปแบบการสอนหรือวิธีการจัดการเรียนการสอน การรู้เท่าทันสื่อ การกำกับตนเองในการเรียน การเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นต้น

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3. ควรศึกษาการพัฒนาแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับนักเรียนพยาบาลศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

เอกสารอ้างอิง

1. นุสรุ ประเสริฐศรี, นวพล แก่นบุปผา. ระดับการใช้และอุปสรรคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของอาจารย์พยาบาลเพื่อจัดการเรียนการสอน. วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข 2556;23(2):55-64.
2. นวพร ชลารักษ์. บทบาทของครูกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 (The Teacher's Role and Instruction in The 21st Century). วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น 2558;9(1):64-71.
3. ชานู กลิ่นซ้อน. การศึกษาเจตคติและพฤติกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยคริสเตียน. [วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ; 2550.
4. เขมิกา กลิ่นเกษร. พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา]. มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2553.
5. ดวงมล โพธิ์นาค. การศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 2559;5(2):45-58.
6. บุหลัน กุลวิจิตร. การใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ 2558;8(1):868-86.
7. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 15 ธันวาคม 2560]. แหล่งที่มา: <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews3/News328072552.pdf>.
8. ภัทริกา วงศ์อนันต์นันท. พยาบาลสารสนเทศ. วารสารพยาบาลทหารบก 2557;15(3):81-5.
9. เมทนี ระดาบุตร, โสภภาพันธุ์ สอาด, สุวลี มลิินทางกูร, สายหยุด พิลิก. สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วารสารวิทยบริการ 2554;22(1):109-16.
10. สุกัญญา ชารสินธุ์, เจนรบ พลเดช. พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ สังกัดเอกชนในจังหวัดอุดรธานี. ในเอกสารการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 1 : สร้างเสริมสหวิทยาการ ผสมผสานวัฒนธรรมไทย ก้าวอย่างมั่นใจเข้าสู่ AEC. วันที่ 29 กรกฎาคม 2559; มหาวิทยาลัยราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชธานี 2559; หน้า 25-36.
11. ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ. พฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟนในชั้นเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. สุทธิปริทัศน์ 2559;30(95):48-58.

12. ส่งศักดิ์ ทิตาราม, สรชัย พิศาลบุตร, เกียรติภูมิ ชูเกียรติศิริ. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย. ในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, บรรณาธิการ. เอกสาร การสอนชุดวิชาสถิติ วิจัย และประเมินผลการศึกษา หน่วยที่ 1-8 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2557. หน้า 3-1 - 3-52.
13. บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร. ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2544.
14. ศิริชัย กาญจนวาสี. สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย (Applied Statistics for Behavioral Research). พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2555.
15. เพ็ญพณ พ่วงแพ. การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) ของนักศึกษาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ 2559;9(2):946-56.
16. ดวงใจ วงษ์เศษ. พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์มิตชัน มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก. [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 10 ธันวาคม 2560]. แหล่งที่มา: <http://www.dpu.ac.th/dpurc/assets/uploads/magazine/4ktdiqcu3l4488.pdf>.
17. จิรภัทร เริ่มศรี. พฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คที่มีผลกระทบต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา 2558;9(1):58-65.
18. ปิยะธิดา สมบูรณ์ธนากร, วิษณุวิชญ์ เชาวน์ธนาท, สุภาพ ภัฏญาคำ. พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนกรณีศึกษา รายวิชาการใช้โปรแกรมกราฟิกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยการอาชีพสว้างแดนดิน. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม 2559;6(1):115-23.
19. ดวงจันทร์ แก้วกพาน. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาครุวิทยาาสตร์เพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21. ในรายงานสืบเนื่องการประชุมสัมมนาวิชาการ (Proceedings) การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 17; วันที่ 21 กรกฎาคม 2560; ณ ศูนย์วัฒนธรรมภาคเหนือตอนล่าง วังจันทร์วิเวกรวิ. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม; 2560. หน้า 1000-8.
20. อภิญา อิงอาจ, นิสาชล รตนสาชล, ณัฐสรพร ทองเนื่อนวล. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. ICT Silpakorn Journal 2016;2(2):11-26.
21. ยุพารณ ดิโรไพรวงศ์, นันทิกา มิตรสัมพันธ์, จันทรเพ็ญ นิลวัชรเมณี, พิริยลักษณ์ ศิริศุภลักษณ์. การใช้และอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์สำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต. วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ 2557;30(3):77-86.